

I N H O U D S T A B E L
=====

Inleiding	8
Hoofdstuk 1 : Bedrijfsbeschrijving	10
1.1 Structuur NMBS	10
1.2 De NMBS en gevaarlijke goederen	11
Hoofdstuk 2 : Risicobepaling	14
2.1 Inleiding	14
2.2 Vervoer van gevaarlijke goederen.....	14
2.2.1 Belang van de gevaarlijke goederen	14
2.2.2 De meest vervoerde gevaarlijke goederen	17
2.2.3 De evolutie van de gevaarlijke goederen	19
2.2.4 Vervoerde goederen - Schaarbeek 1982	22
2.2.5 Vervoerde goederen - Montzen januari 1985	23
2.2.6 De vooruitzichten	26
2.3 Ongevallen bij het vervoer van gevaarlijke goederen	27
2.3.1 Statistieken	27
2.3.2 Ontsporingen en aanrijdingen in 1984	30
2.3.3 Andere incidenten	31

2.3.4 Goederen betrokken bij ongevallen en incidenten	33
2.4 Bespreking	36

Hoofdstuk 3 : Reglementering van het vervoer van
gevaarlijke goederen 39

3.1 Het R.I.D	39
3.1.1 Wettelijke bepaling	39
3.2 Andere bestaande vervoersreglemen- teringen	40
3.3 Inhoud van het R.I.D.	41
3.3.1 Het eerste deel: Algemene voorschriften	41
3.3.2 Tweede deel: Bijzondere voorschriften voor de verschillende klassen	44
3.3.3 De aanhangsels	45
3.4 Bijkomende wettelijke voorschriften, toepasselijk in België	46
3.4.1 Vervoer van springstoffen	46
3.4.2 Vervoer van radioactieve stoffen	47
3.4.3 Giftig afval	48
3.5 Ketelwagens en ketelcontainers	49
3.5.1 Inleiding	49
3.5.2 Voorschriften van het R.I.D.	49
3.5.3 Bijzondere voorschriften voor ketelwagens of ketelcontainers ..	51

3.6	Soorten ketelwagens en hun uitrusting.	53
3.6.1	Inleiding	53
3.6.2	Gasketelwagens met onderlossing	53
3.6.3	Gasketelwagens met bovenlossing	55
3.6.4	Vloeistofketelwagens met onderlossing	55
3.6.5	Vloeistofketelwagens met bovenlossing	56
3.6.6	Vloeistofketelwagens voor onder- en bovenlossing	57
3.6.7	Tankcontainers	57
3.7	Bespreking	57*
Hoofdstuk 4	: Produktinformatie	58
4.1	Inleiding	58
4.2	R.I.D.produktinformatie	58
4.2.1	Algemeenheden	58
4.2.2	Het oranje paneel	59
4.2.3	Gevaarsetiketten	62
4.2.4	R.I.D.Klassificatie	65
4.3	Het GEN-systeem	65
4.3.1	Beschermingsgraden	66
4.3.2	Graad 3	66
4.3.3	Graad 2	68
4.3.4	Graad 1	70
4.4	De HAZCHEM-kode	73
4.4.1	Algemeenheden	73
4.4.2	Het HAZCHEM paneel	73
4.4.3	Verklaring van de HAZCHEM-kode .	74

4.5	Het 704 M systeem (gevaarsdiamant) ...	76
4.5.1	Algemeenheden	76
4.5.2	Verklaring van het 704 Msysteem	77
4.6	BIG-Geel	79
4.7	Besluit	79*
Hoofdstuk 5 : Organisatie hulpverlening		80
5.1	De wetgeving	80
5.1.1	Inleiding	80
5.1.2	De civiele bescherming	80
5.1.3	Coördinatie van de hulpverlening	81
5.1.4	Speciale maatregelen	83
5.1.5	Dringende geneeskundige hulpverlening	83
5.2	Reglementering N.M.B.S.	85
5.2.1	Taakverdeling	85
5.2.1.1	Directie E	85
5.2.1.2	Directie M	85
5.2.1.3	Directie B	86
5.2.1.4	Directie ES	86
5.2.1.5	Andere tussenkomsten van de groep	86
5.2.1.6	Tussenkomst Directie	86
5.2.2	Coördinatie	87
5.2.3	Gemeenschappelijke onder- richtingen	89
5.2.3.1	De gevarenkaart	89
5.2.3.2	Omzendbrief M nr. S 5.9.7.2	89
5.2.3.3	Codeboek der Gevaarlijke Goederen	90

5.2.4 Onderrichtingen per Directie ...	91
5.2.4.1 Onderrichtingen Algemene Directie	91
5.2.4.2 Onderrichtingen N	91
5.2.4.3 Onderrichtingen E	92
5.3 De OH-plans	93
5.4 Bijstandsverdragen	93
5.5 Besluit	94

Hoofdstuk 6 : Interventiemogelijkheden N.M.B.S. 95

6.1 Verloop van een ongevalsgebeuren	95
6.1.0 Inleiding	95
6.1.1 Fase 1 : De vaststelling	96
6.1.2 Fase 2 : Nazicht van de melding	97
6.1.3 Fase 3 : Aankomst van de plaatselijke brandweer en Technische diensten N.M.B.S. ...	99
6.1.4 Fase 4 : Tussenkomen in toestanden zonder of met ramp- gevaar	100
6.1.5 Fase 5 : Verwijderen van giftige afval	100
6.2 Bespreking	101

Hoofdstuk 7 : Afbakenen gevaarlijke zone ..... 102 |

7.1 Inleiding	102
---------------------	-----

7.2	Bepalen veiligheidszone	103
7.3	Lek in de vloeistoffase van een vloeistof (niet klasse 2 van het RID)	104
7.3.1	De uitstromende massa	104
7.3.2	Poolverdamping	105
7.4	Lek in dampfase van een vloeistof (niet klasse 2 van het RID) met een kookpunt hoger dan de omgevings- temperatuur	107
7.4.1	Verliesvrije adiabatische stroming	107
7.5	Lek in de vloeistoffase van vloeibaar gemaakt gas (klasse 2 RID) of een vloeistof met kooktemperatuur lager dan de omgevingstemperatuur	111
7.6	Lek in de dampfase klasse 2 RID of een vloeistof met kooktemperatuur lager dan de omgevingstemperatuur	113
7.7	Invloeden op de gaswolk	114
7.7.1	Het temperatuursgradiënt	114
7.7.2	Invloed van het terrein	116
7.7.3	De windsnelheid	117
7.8	Bepalen van de veiligheidszone	118
7.8.1	De maximale afstand van de veiligheidszone	118
7.8.2	Breedte van de wolk	119
7.9	Het bedreigd gebied	120
7.10	Besluit	121

Hoofdstuk 8 : Praktische benadering	
veiligheidszone	122
8.1 Inleiding	122
8.2 Poolverdamping voor vloeistoffen met	
$P_w < 2 \cdot 10^4$ Pa	122
8.2.1 Studie van de formule van Suttent	122
8.2.2 Opstellen berekeningstabellen	126
8.2.3 Opstellen berekeningsgrafieken .	129
8.3 Poolverdamping voor vloeistoffen met	
$P_w > 2 \cdot 10^4$ Pa	131
8.4 Lek in dampfase van vloeistof met	
kookpunt hoger dan de omgevings-	
temperatuur	134
8.5 Lek in de vloeistoffase van vloeibaar	
gemaakte gassen (kookpunt lager dan de	
omgevingstemperatuur)	135
8.5.1 De uitstromende massa	135
8.5.2 Continu bron	137
8.5.3 Instantane bron	139
8.6 Lek in de gasfase van vloeibaar	
gemaakte gassen (kookpunt lager dan de	
omgevingstemperatuur).....	140
8.7 Besluit	142
Hoofdstuk 9 : Toepassing veiligheidszone	143
9.1 Inleiding	143

9.2 Poolverdamping van vloeistoffen	144
9.2.1 Vloeistoffen met dampspanning kleiner dan 20000 Pa	144
9.2.2 Vloeistoffen met een damp- spanning > dan 20000 Pa	146
9.2.3 Bespreking	148
9.3 Lek van vloeistoffen met kookpunt onder omgevingstemperatuur	150
9.3.1 Mogelijke verliezen	150
9.3.2 Bespreking	153
9.4 BLEVE	154
9.5 Werkplan raadgever gevaarlijke goederen	156
9.6 Besluit	158
Algemeen Besluit	160
Bijlagen	164
Bibliografie	207
Afkortingen - Trefwoorden	211